
Obsah

PŘEDMLUVA	11
I. ÚVOD	15
1. Vývoj chirurgie	15
2. Chirurgická práce	16
Co je chirurgie	16
Jaká je činnost chirurgických pracovníků	17
Základní typy chirurgických onemocnění	21
3. Organizace chirurgických oddělení	22
II. ANTISEPSE A ASEPSE	25
1. Semmelweis, Pasteur, Koch	25
2. Co je antiseptika a aseptika	26
Antiseptika	26
Dezinfekce	26
Aseptika	27
Způsoby sterilizace	28
3. Aseptika a chirurgické prostředí	31
Aseptika a operační sál	32
Čistota lůžkového oddělení a ambulance	36
Nemocniční nákazy odolnými bakteriemi	38
III. PORANĚNÍ A PRVNÍ POMOC	39
1. Co je poranění	39
2. Rány	40
Druhy ran	40
Tvar a vlastnosti ran	41
Znečištění ran	43
Krvácení	45
První pomoc krvácejícímu	46
První pomoc postiženému ranou	50

Hojení ran	51
Chirurgické ošetřování ran	52
Ošetřovatelská péče o poraněného	52
3. Popáleniny	53
Péče o popáleného	54
Popálení elektrickým proudem	59
Poleptání	59
4. Poranění kostí	60
Poznání zlomeniny	64
První pomoc	65
Léčení zlomenin	67
Hojení zlomenin	70
5. Poranění kloubů	71
První pomoc	73
Léčení poraněných kloubů	74
Ošetřovatelská péče	74
6. První pomoc	75
Co je první pomoc	75
Podmínky první pomoci	75
Povinnost poskytnout první pomoc	76
Rozdělení první pomoci	76
Úkony předlékařské první pomoci	77
Zásady poskytování první pomoci	78
Hromadné úrazy	79
IV. STAVY OHROŽUJÍCÍ ŽIVOT	81
1. Poruchy dýchání	81
Příčiny poruch dýchání	84
2. Poruchy krevního oběhu	85
Příčiny poruch krevního oběhu	86
Šok	86
Kolaps	90
3. Bezvědomí	91
Pomoc bezvědomému	92
Péče o bezvědomého v nemocnici	93
4. Kříšení	95
Udržení a obnova dýchání	95
Pomůcky k dýchání	98
Léčba kyslíkem	99
Obnovení krevního oběhu	100
Kříšení bezvědomého	102
V. ZNECITLIVĚNÍ	104
1. Znecitlivění a jeho cíl	104

Druhy anestézie	105
Moderní způsoby znecitlivění	106
2. Příprava nemocného k anestézii	107
Premedikace	108
3. Komplikace anestézie	109
Komplikace v průběhu celkové anestézie	109
Komplikace po celkové anestézii	111
Pozdní komplikace	112
VI. PŘEVOD KRVE	113
1. Vývoj převodu krve	113
Transfúzní služba	114
Dárcovství krve	114
2. Transfúzní přípravky	116
Skladování krevních konzerv	117
Známky nezávadnosti krevní konzervy	117
3. Zajištění bezpečnosti krevního převodu	118
Technika provedení transfúze	121
4. Reakce a komplikace krevního převodu	122
VII. ZÁNĚTY	126
1. Co je zánět	126
Druhy zánětů	130
2. Nejčastější záněty ošetřované na chirurgii	131
Záněty kůže	131
Záněty blan a některých orgánů	133
3. Prevence a léčení zánětů	133
Prevence zánětů	134
Chirurgické léčení zánětů	135
VIII. NÁDORY	137
1. Druhy a vlastnosti nádorů	137
2. Poznávání nádorů	138
Nezhoubné nádory	138
Zhoubné nádory	139
3. Léčení nádorů	139
4. Vztah k nemocnému zhoubným nádorem	140
Ošetřování	140
IX. REHABILITACE	142
1. Co je rehabilitace	142
Škody z nečinnosti	142
2. Prostředky rehabilitace	144
Léčebná tělesná výchova	144
Léčba prací	145

Fyzikální léčba	146
3. Rehabilitace operovaných	146
Vliv pohybu na stav operovaného	146
Prostředky rehabilitace operovaného	147
4. Rehabilitace poraněných	148
Rehabilitace v době znehybnění	149
Nácvik chůze	150
Rehabilitace amputovaných	150
Rehabilitace ochrnutých	151
Péče o duševní rovnováhu	152
X. PŘEDOPERAČNÍ A POOPERAČNÍ PÉČE	153
1. Co je operace	153
Pooperační nemoc	153
2. Příprava nemocného na operaci	154
Vyšetření nemocného	154
Dlouhodobá předoperační příprava	155
Bezprostřední příprava k operaci	157
Příprava před neodkladnou operací	159
3. Péče o operovaného	160
Bezprostřední pooperační péče	160
Péče o operovaného v dalších dnech	163
Pooperační komplikace	164
Časné vstávání	171
4. Chirurgická dietetika	172
Výživa před operací	172
Výživa operovaných	173
Péče o stravování	174
XI. PORANĚNÍ A CHIRURGICKÉ CHOROBY	176
1. Poranění a choroby hlavy a páteře	176
Poranění lebky a mozku	176
Poranění páteře a míchy	179
Záněty obličeje	181
2. Chirurgické choroby krku	182
Karbunkl šíje	182
Struma	182
3. Poranění a choroby hrudníku	184
Poranění hrudníku	184
Chirurgické choroby plic	188
Poranění a choroby jícnu	190
4. Choroby prsní žlázy	191
Záněty	191
Nádory	191

5. Chirurgické choroby břicha	192
Žaludek a dvanáctník	194
Choroby tenkého a tlustého střeva	199
Chirurgické choroby konečnicku a řitní krajiny	202
Játra, žlučník a žlučové vývody	209
Choroby břišní slinivky	212
Kýly	213
Náhlé břišní příhody	214
6. Poranění a choroby močového ústrojí	221
Přehled poranění a chorob	222
Poranění	223
Urologické záněty	225
Močové kameny	226
Nádory	227
7. Poranění a choroby končetin	229
Poranění	229
Nemoci končetinových cév	230
XII. NEŽ PŘIJDE LÉKAŘ	233
ZÁVĚR	235
REJSTRÍK	245